

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

22 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Nadejda TOMA
Liliana CATAN
Ion GUZUN

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Crețu Adrian în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 noiembrie 2022, în cauza penală privind-l pe

TROPOȚEL Roman XXXXX, născut la
XXXXX, originar și locuitor XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 02.08.2022 – 18.08.2022;

Instanța de apel: 15.09.2022 – 08.11.2022;

Instanța de recurs: 25.01.2023– 22.02.2023.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni, din 18 august 2022, *cauza fiind examinată conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală*, Tropoțel Roman a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 349 alin. (2) lit. a) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 2 (doi) ani și 8 (opt) luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Prin aceeași sentință a fost încetat procesul penal în cauza privind învinuirea lui Tropoțel Roman de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (2) Cod penal, în legătură cu împăcarea părților.

S-a admis demersul acuzatorului de stat și s-au încasat de la inculpat în contul statului cheltuielile de judecată în sumă de 1216 (unu mie două sute șaisprezece) lei.

Instanța de fond s-a expus asupra corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Tropoțel Roman, la data de 25.07.2022, aproximativ la orele 07:45, fiind în stare de ebrietate, aflându-se în parcul din spatele magazinului "Astica" de pe XXXXX, în timp ce ofițerul pentru sistematizarea circulației rutiere al Serviciului Supraveghere Tehnică Accidente Rutiere al Secției Securitate Publică a IP Glodeni, inspector superior

Secrieru Vitalie, se afla la serviciu conform graficului de serviciu, fiind persoană cu funcție de răspundere cu atribuții de prevenire curmare a infracțiunilor, de menținere a ordinii publice și combatere a criminalității și exercita atribuțiile sale de serviciu și anume „documentarea cazului contravențional - tulburarea liniștii publice”, la cerințele legale ale angajaților poliției de a se urca în automobilul de serviciu și de a se deplasa la Inspectoratul de Poliție Glodeni, pentru petrecerea acțiunilor necesare de documentare a contravenției săvârșite de către Tropoșel Roman, ultimul a refuzat, comportându-se neadecvat față de angajații poliției.

Secrieru Vitalie l-a avertizat de mai multe ori să înceteze acțiunile sale ilegale, îndreptate la tulburarea ordinii publice și nesubordonarea la cerințele legale ale colaboratorilor de poliție să se calmeze, să nu se exprime cu cuvinte necenzurate și înjositoare în adresa angajaților de poliție, că în caz contrar vor aplica forța fizică.

Tropoșel Roman, reacționând neadecvat, ca rezultat al întrebuirii băuturilor alcoolice, încălcând relațiile sociale cu privire la autoritatea de stat, sub a cărei egidă acționează persoanele cu funcție de răspundere și persoanele care îndeplinesc datoria obștească, având scopul aplicării violenței asupra persoanei cu funcție de răspundere - Secrieru Vitalie, a opus rezistența fizică la momentul când angajații poliției au încercat să-l escorteze în automobilul de serviciu pentru a-l transporta la IP Glodeni, i-a răsucit mâna angajatului de poliție al IP Glodeni Secrieru Vitalie, aplicând violența periculoasă față de el, cauzându-i leziuni corporale ușoare, ce se confirmă cu raportul de expertiză cu nr. 202238P0237.

Tot el, la data de 16.07.2022, aproximativ pe la orele 17:00, fiind în stare de ebrietate, cu scopul violării de domiciliu, încălcând prevederile art. 29 al Constituției R. Moldova „Inviolabilitatea domiciliului”, fără consimțământul proprietarului, a pătruns în gospodăria casei lui Slabari Nicolai, amplasată în XXXXX. La solicitarea părții vătămate de a părăsi domiciliul său, Tropoșel Roman a refuzat categoric și din cauza stării de ebrietate alcoolice a început a-l numi cu cuvinte necenzurate pe Slabari Nicolai, devenind agresiv, a aplicat violența fizică, manifestată prin aplicarea mai multor lovituri cu pumnii și picioarele, peste diferite părți ale corpului victimei, cauzându-i leziuni corporale ușoare, ce se confirmă cu raportul de constatare nr. 202238P022 din 22.07.2022.

Instanța a conchis că, vinovăția inculpatului Tropoșel Roman a fost dovedită integral și acțiunile acestuia corect au fost încadrate conform prevederilor art. 349 alin. (2) lit. a) Cod penal – *aplicarea violenței periculoase pentru viață și sănătate, soldate cu vătămări corporale ușoare, asupra unei persoane cu funcție de răspundere, aflate în exercitarea atribuțiilor de serviciu, în scopul sistării activității lui de serviciu și schimbării caracterului ei în interesul celui care amenință, prin evitarea sa de la răspundere*, și art. 179 alin. (2) Cod penal – *violarea de domiciliu, adică pătrunderea și rămânerea ilegală în domiciliul sau în reședința unei persoane fără consimțământul acesteia, acțiuni săvârșite cu amenințarea aplicării violenței*.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către avocata Angela Nogai în interesele inculpatului și de inculpat, prin care au solicitat casarea sentinței Judecătoriei Drochia.

3.1 Avocata Nogai Angela în interesele inculpatului a solicitat casarea parțială a sentinței în latura pedepsei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă neprivativă de libertate.

În argumentarea cerințelor apelului s-a invocat:

- la individualizarea pedepsei inculpatului, instanța nu a ținut cont de circumstanțele reale de săvârșire a infracțiunii, cât și de unele circumstanțe în care s-au desfășurat evenimentele, de gradul de participare a inculpatului în momentul săvârșirii infracțiunii;

- instanța de judecată nu a ținut cont de condițiile expres prevăzute de lege, mai mult ca atât chiar și jurisprudența CEDO care stipula expres că ”soluția mai potrivită pentru problema supraaglomerării ar fi reducerea numărului de deținuți prin utilizarea mai frecventă a măsurilor punitivă, non privative de libertate prin minimizarea recurgerii la detenția preventivă”, conform Recomandării de Miniștri nr. R (99) 22 și nr. R (2006) 12, prin care invita statele să încurajeze procurorii și judecătorii să folosească cât mai mult posibil alternativele de detenție, având scopul de a rezolva problema creșterii numărului deținuților în închisori;

- instanța i-a stabilit lui Tropoțel Roman o pedeapsă aspră, privindu-l de libertate pe un termen de 2 ani și 8 luni;

- apelanta considera neîntemeiată concluzia instanței cu privire la faptul că reeducarea inculpatului este posibilă numai în condițiile izolării de societate, alte pedepse fiind insuficiente pentru corectarea sa;

- la individualizarea pedepsei instanța de judecată urma să țină cont de următoarele circumstanțe: contribuirea activă la descoperirea infracțiunii; căința sinceră și comportamentul acestuia după săvârșirea infracțiunii; recunoașterea integrală a vinovăției și solicitarea examinării cauzei penale în baza art. 364¹ Cod de procedură penală; caracterizarea pozitivă la locul de trai; un copil minor la întreținere;

- corectarea inculpatului era posibilă cu aplicarea unei pedepse non-privative de libertate, conform art. 90 sau art. 90¹ Cod penal.

3.2 Inculpatul în apel a solicitat casarea sentinței, cu recalificarea acțiunilor sale din prevederile art. 349 alin. (2) Cod penal în prevederile art. 349 alin. (1) Cod penal, din motiv că în acțiunile sale lipsea componența infracțiunii prevăzute de art. 349 alin. (2) Cod penal.

În motivarea cerințelor a invocat că înregistrările video anexate la materialele cauzei confirmau că el nu a atacat colaboratorii de poliție și nu a răsucit nimănui mâna, după cum declară colaboratorii poliției. La fel din înregistrările video se observă că angajații poliției, fără nici un motiv și fără explicații și-au depășit atribuțiile de serviciu în raport cu inculpatul, fără a-i explica motivele reținerii, circumstanțe care se dovedesc prin înregistrarea video. Inculpatul recunoaște că a opus rezistență și nu s-a subordonat cerințelor colaboratorilor de poliție, însă

colaboratorul poliției și-a traumatizat degetul în momentul în care inculpatul s-a eliberat din mâinile colaboratorilor de poliție.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 08 noiembrie 2022, apelul inculpatului și avocatei Angela Nogai în interesele inculpatului au fost respinse ca nefondate, sentința s-a menținut fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, prezenta cauză a fost judecată de către instanța de fond în temeiul art. 364¹ Cod procedură penală, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, acceptate de către inculpat în corespundere cu alin. (3) al normei vizate prin cererea depusă până la începerea cercetării judecătorești, potrivit căreia el a recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu.

În instanța de fond inculpatul a recunoscut faptele săvârșite, depunând sub jurământ declarații consecvente referitor la cele comise, acestea coroborând întru tot cu restul probelor administrate pe caz.

În acest sens, instanța de apel a respins solicitarea inculpatului expusă în apelul declarat privind recalificarea acțiunilor sale și argumentele expuse în ședința instanței de apel privind lipsa intenției de a cauza leziuni corporale angajaților poliției, or, judecata pe cauza penală de învinuirea lui Tropoțel Roman în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 349 alin. (2) lit. a), 179 alin. (2) Cod penal, a avut loc în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, deci, în baza probelor administrate la faza de urmărire penală.

Prin cererea, depusă în ședința instanței de fond la data de 18.08.2022 (f. d. 198) Tropoțel Roman a solicitat examinarea cauzei, în care el este recunoscut ca inculpat, în forma specială, conform cerințelor art. 364¹ Cod de procedură penală, în baza probelor administrate în faza urmăririi penale, că recunoaște probele, indicate în rechizitoriu, este de acord cu ele și nu solicită administrarea altor probe. Astfel, ultimul recunoștea faptele așa, cum erau menționate în rechizitoriu, adică recunoaște învinuirea formulată acestuia în baza art. 349 alin. (2) lit. a), 179 alin. (2) Cod penal.

Verificând legalitatea hotărârii atacate, instanța de apel a reținut că temeiurile invocate de apărare nu și-au găsit confirmare în cauza dată. Starea de fapt reținută și de drept apreciată de către instanța de fond, concorda cu circumstanțele stabilite și probele administrate. Mai mult, probele administrate în prezenta cauză au demonstrat incontestabil vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 349 alin. (2) lit. a), 179 alin. (2) Cod penal, coroborând între ele și întemeiat fiind plasate la baza sentinței, temei pentru casarea sentinței în latura penală nefiind constatate.

Pedeapsa stabilită de prima instanță pentru infracțiunea incriminată, instanța de apel a considerat-o legală și întemeiată care urma a fi susținută, deoarece era una echitabilă și în strictă conformitate cu prevederile art. 61 și 75 Cod penal, precum și cu prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, la fel în concordanță cu personalitatea inculpatului și circumstanțele cauzei. La fel, prima instanță întemeiat i-a stabilit lui Tropoțel Roman pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 2 ani 8 luni.

Instanța de apel a considerat declarative argumentele apărării privind aplicarea unei pedepse neprivative de libertate față de inculpat, care a manifestat căința sinceră și recunoașterea vinei, în cazul în care Tropoșel Roman nu era la prima abatere penală, fiind condamnat anterior pentru comiterea de infracțiuni săvârșite cu aplicarea violenței. În atare împrejurări instanța de fond corect a ajuns la concluzia, că reeducarea și corectarea inculpatului era posibilă numai fiind izolat de societate, aplicându-i just pedeapsa cu închisoare.

Deși argumentele invocate erau expuse în apărarea inculpatului, totodată ținând cont de situația reținută pe caz aceste afirmații nu constituiau temei de casare a sentinței și de aplicare a unei pedepse mai blânde, neprivative de libertate, pedeapsa numită inculpatului fiind just individualizată potrivit prevederilor legale, cu respectarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală privind reducerea cu o treime a pedepsei închisorii, ținând cont că cauza s-a judecat pe baza probelor administrate de organul de urmărire penală.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, *avocatul Crețu Adrian în interesele inculpatului a atacat-o cu recurs ordinar*, a invocat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie aplicată prevederile art. 90 Cod penal.

În motivare recurentul a indicat că:

- în timp ce ambele instanțe au acceptat și examinat cauza în procedură simplificată, instanța de apel a denaturat cerințele și argumentele din cererea de apel, or, Tropoșel Roman nu a solicitat recalificarea acțiunilor sale din prevederile art. 349 alin. (2) Cod penal în prevederile art. 349 alin. (1) Cod penal, din motiv că în acțiunile sale lipsește componența infracțiunii prevăzute de art. 349 alin. (2) Cod penal;

- contrar art. 110 Cod penal, la pagina nr. 6 din sentință, instanța de apel a stabilit consecințe de drept nefavorabile pentru Tropoșel Roman, or inculpatul nu are antecedente penale, fapt stabilit prin pct. 32 al sentinței primei instanțe, mai mult ca atât la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află:

- nu au încercat identificarea unui temei legal în sensul unei șanse lui Tropoșel Roman în vederea corectării fără a fi izolat de societate, or chiar dacă infracțiunea a fost reținută și acceptată drept săvârșită cu intenție, nu poate fi umbrit comportamentul inculpatului până la săvârșirea infracțiunii care de fapt era unul lipsit de violență și nu prevestea opunerea rezistenței colaboratorilor de poliție, care nu au solicitat recuperarea uni careva prejudiciu moral sau material.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului.*

Colegiul penal lecturând recursul ordinar a constatat că se invocă ca temeiuri de casare a deciziei instanței de apel art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care stipulează că *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.* La caz, recurentul nu a concretizat care din temeiurile pct. 6) le-a pus la baza cererii de recurs și prin ce se confirmă aceste temeiuri, iar alegerea din oficiu de către instanța de recurs a temeiului din cele 5 menționate de legislator este inadmisibilă și prin urmare, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, nu-și găsesc confirmare la examinarea cauzei în ordine de recurs ordinar.

Așadar, în conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel judecând apelul, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță și conform materialelor din dosar, ajungând la concluzia corectă că sentința atacată în partea recunoașterii vinovăției și condamnării lui Tropoțel Roman în baza art. 349 alin. (2) lit. a) Cod penal și încetarea în legătură cu împăcarea părților pe învinuirea prevăzută de art. 179 alin. (2) Cod penal, este legală și întemeiată, iar la stabilirea pedepsei instanța de fond a dat o apreciere justă probelor administrate și corect a ajuns la concluzia respectivă, decizia instanței de apel fiind în corespunderea tuturor prevederilor legii de procedură penală, fiind legală și întemeiată, totodată oferind răspuns la toate argumentele invocate de apelanți, specificând motivele pe care și-a întemeiat soluția adoptată.

Privitor la recursul ordinar, obiecția principală este vizavi de latura penală a deciziei, aplicarea unei pedepse ilegale și neîntemeiate, urmat de solicitarea aplicării unei pedepse non privative de libertate- suspendarea condiționată a executării pedepsei penale.

Față de lucrul judecat de către instanța de apel, Colegiul penal consideră că o atare modalitate de individualizare a pedepsei corespunde exigențelor legii penale. Astfel, privitor la infracțiunea prevăzută art. 179 alin. (2) Cod penal s-a încetat în legătură cu împăcarea părților, iar față de infracțiunea art. 349 alin. (2) lit. a) Cod penal s-a stabilit 2 ani și 8 luni închisoare, pedeapsă echitabilă, raportată la scopul urmărit de legislator în art. 61 Cod penal, care î-l va descuraja de a comite pe viitor alte fapte infracționale.

Faptul că partea apărării nu este de acord cu pedeapsa stabilită, considerând-o prea aspră, nu poate servi ca temei pentru stabilirea în privința lui Tropoțel Roman a

pedepsei cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Prin urmare, instanțele de judecată au ținut cont că, Tropoțel Roman a comis infracțiunea gravă, cu intenție, se caracterizează satisfăcător, nu este angajat în câmpul muncii, la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află, anterior a fost condamnat de două ori, ceea ce îl caracterizează negativ, deși antecedentul penal este stins, circumstanțe atenuante/agravante nu au fost stabilite.

Instanța de apel just a concluzionat că sancționarea inculpatului cu suspendarea condiționată a pedepsei reprezintă o soluție de pedeapsă penală prea blândă, inequitabilă, inadecvată și disproporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării ultimului, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane. La caz, anterior i-a fost aplicată lui Tropoțel Roman prevederile art. 90 Cod penal, însă aceasta nu a corectat și reeducat inculpatul, ce a permis comiterea de noi infracțiuni.

Din cele menționate, instanța a ținut cont de cerințele atât ale acuzatorului de stat cât și ale apărătorului și de impactul infracțiunii asupra societății, și i-a aplicat în partea infracțiunii prevăzute de art. 349 alin. (2) lit. a) închisoare pe termen de 2 ani și 8 luni cu executare în penitenciar de tip semiînchis. Schimbarea pedepsei reale cu pedeapsă non privativă, conform solicitării recurentului a fost superficial argumentată, iar în recurs nu se motivează suficient de ce instanța de recurs ar trebui să se implice în schimbarea pedepsei inculpatului.

Astfel, pedeapsa aplicată inculpatului de instanța de apel este una echitabilă și justă, ce va duce la restabilirea echității sociale, corectarea și reeducarea inculpatului precum și prevenirea, săvârșirii de noi infracțiuni cu atingerea scopului prevăzut la art. 61 Cod penal.

Criticile formulate de recurent au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel, care le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie la **pct. 4-5**, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, or materialul probator al cauzei penale dovedește incontestabil legalitatea temeiurilor de fapt și de drept care au dus la pronunțarea hotărârii recurate.

În acest punct de analiză, Colegiul consideră necesar de a face trimitere și la jurisprudența constantă a Curții Europene, prin care s-a statuat cu titlul de principiu că, în cazul în care instanța supremă refuză să admită o cauză din motivul că nu sunt întrunite temeiurile legale pentru această cauză, o motivare foarte succintă poate satisface cerințele art. 6 din Convenție, (*cauza Bachowski v. Polonia din 02.11.2010*).

Prin urmare, având în vedere considerentele menționate supra și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar criticele din recursul ordinar nu și-a găsit confirmare.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Crețu Adrian în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 noiembrie 2022, în cauza penală privindu-l pe TROPOTEL Roman XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 30 martie 2023.

Președinte

Nadejda TOMA

Judecător

Liliana CATAN

Judecător

Ion GUZUN